

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român“, „Foaia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA BUDAPEȘTA, VII, ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE ÎNAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român“, „Foaia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Din filozofia războiului...

Cursul vremii ne-a învrednicit să trăim zilele celui mai mare război ce l-a văzut lumea. Căci nici când n'a stat față în față atâta putere de om ca în războiul acesta, nici când nu s'au ciocnit principii de viață cu atâta vehemență ca acum. Tendința de instăpânire a principiilor acestora nu merge astăzi pe calea unui proces domol și cumpătat, ci pe calea zguduțiilor uriașe, cari clatină temelii rosturilor de până aci. Holărârile războiului acestuia pecețuite cu foc și sânge, vor fi principii noi și largi, cari vor încalca popoarele lumii întregi și le vor împinge pe altă cale nouă, oșebită de cea de până aci.

Cristalizarea principiilor nouă pe cari le-a ridicat la suprafață războiul acesta, e o dovadă clară că omenirea a ajuns la pragul unei noi răspântii istorice.

Vremile acestea sunt mari pentru că ele deschid porțile largi pentru principii nouă, cari nu pot aduce decât bine pentru omenire. Și e un moment foarte logic în evoluția lumii, ca schimbarea radicală a principiilor de viață să se facă numai cu zguduiri mari. Așa a fost aceasta totdeauna și va fi. Dar zguduirile acestea vor fi cu atât mai rare cu cât omenirea se va apropia tot mai mult de perfecțiunea socială, cu cât principiile sociale vor deschide căi mai largi de validitate individului și prin aceasta și poporului din care face parte.

Războiul nu-i o creațiune a oamenilor, cari îl poartă. Războiul vine de la sine. Nu-l pot împiedeca nici congresele de pace, nici simpatiile între popoare, nici actele diplomaților, precum nici înrudirea domnitorilor. Războiul zace în firea societății de azi și nu-l poți opri nici cu duhul blândețelor, nici cu asprimea poruncii.

Și în natură grăul și neghina poartă luptă pe moarte și viață, florile cu buruienile, plantele nobile cu cele sălbatice.

Istoria omenirii e o istorie de război scrisă cu sânge și sângere.

Războiul e descărcarea unei încordări îndelungate. Principiile cari stăpânesc o vreme oarecare popoarele de la un timp se ruginesc. Progresul cultural naște alte idei. Iar antagonismul între ideile vechi cari caută să se mențină și cele noi cari tind să le usurpe stăpânirea, produce o încordare tot mai nerăbdătoare, care așezându-se în clocotul războiului. Iar pe urmele războiului răsar flori gingașe de pace binefăcătoare.

Se zice că războiul e răul cel mai mare ce-l poate iscodi lumea. Cum poate răul să producă ceva bun?

Luptele nu se dau pentru război, ci pentru pace. Nici un război nu se dă pentru război, ci pentru idealul păcii. Căci ce e pacea? E acea socială, în care se alcătuesc noi și noi mijloace de viață. Cu cât e deci războiul mai mare, cu atât e mai mare garanția că pacea ce va urma, va fi mai binefăcătoare și mai lungă dăinuitoare.

În punctul acesta ne mărturisește istoria un fapt îmbucurător. În cursul veacurilor treptat cu progresul popoarelor a fost răsfîmpul păcii de la un război la altul tot mai lung și mai rodnic. În vremile de viață nomadă popoarele trăiau în război necontenit. Închegarea statelor a înfrânat pornirea războinică punându-i stavile, peste cari popoarele treceau din ce în ce tot mai rar. Adevărat că aceste războaie erau din ce în ce tot mai înverșunate și mai sângeroase. Dar erau mai scurte și pacea de o durată tot mai lungă.

În vremile trecute era războiul mai mult iubit decât pacea. Cine erau eroii? Nu filozofii, nici luminații popoarelor, cei ce cu armele luminii căutau fericirea poporului lor, ci cei ce slujeau cu mai mult dispreț de viață sabiei. Poezia vremilor trecute cânta osanele nu acestora, ci slujitorilor războiului. Sf. Scriptură a testa-

mentului vechiu, cea mai războinică scriere, preamărește pe Avram care a bătut cinci împărați, pe Saul care bate pe dușmanii poporului ales, pe David eroul biruitor, care cântă psalmi lui Iehova, zeul războiului. Toate războaiele Israelului Biblia le numește războaiele lui Iehova, trimise și călăuzite de Dumnezeu.

În cursul vremurilor s'a semănat și aceasta. Astăzi nimeni nu iubește războiul. Evoluția istorică l'a decretat de un »malum necessarium«, care trebuie să vină și treacă. Astăzi lumea iubește pacea și de aceea tendința e ca războaiele să fie scurte, dar cu atât mai lung răstimpul de pace. Și va veni vremea când eroii adevărați vor fi eroii păcii. Iar omenirea poate nutri nădejdea, că va veni un timp când pacea va ieși definitiv biruitoare asupra războiului și se va întrupa prorocia Mântuitorului: »Pe pământ pace și între oameni bunăvoire.«

Raportul de azi al lui Höfer

anunță: pe frontul răsărit al Stripăra, la Zagora, și Col di Lana au fost respinse. Aeroplane dușmane aruncând bombe asupra localității Nabresina au omorât mai multe persoane civile, între cari și trei copii.

Pe frontul italian, activitatea artileriei dușmane, a fost mai vie pe ziua de ieri. Atacurile italiene la sud de Podgo-

ra, la Zagora, și Col di Lana au fost respinse.

Pe frontul sârbesc, trupele aliate înaintează la sud de Ivanija, la sud-vest de Kraljevo și Krusevat.

Cum urmează luptele între Bulgari și Francezi în Macedonia

Sofia, 10 Noembrie. — Artileria bulgară a deschis un viu foc contra pozițiilor franceze de la Valandova.

Salonic, 10 Noembrie. — Raportul francez anunță că la nord și răsărit de Strumita continuă luptele între trupele bulgare și franceze.

Francezii ocupă localitățile Klaji, Mensli și Doroluba de unde încearcă mereu să înainteze spre nord. La apusul ei au străbătut până la Grnaia și riuurile laterale de la Vardar unde au ocupat localitatea Debrista.

Concentrări de trupe rusești în Basarabia

București, 10 Noembrie. — În Basarabia se continuă cu concentrări de trupe. Se evaluează numărul soldaților ruși adunați în sudul Basarabiei la 200

mii soldați. O parte din aceste trupe, pare a fi destinată pentru Balcani, contra Bulgariei.

Nota noului guvern grec către Ententă

Rotterdam, 10 Noembrie. — Romanos, ambasadorul grec de la Paris, a prezentat secretarului de stat francez Cambon telegrama primită din partea guvernului grecesc. În telegramă noul ministru președinte al Greciei declară că este hotărât să păstreze cu strictețe

și în viitor o neutralitate binevoitoare față de Ententă. Mai declară că noul guvern se identifică cu declarația prieteniască făcută de guvernul Zaimis cu privire la debarcarea trupelor Ententei la Salonic.

Prețul unui exemplar 6 fileri.

DIN ROMÂNIA

Alegerea noului rector dela Universitatea din București

Ministerul instrucției publice a fixat ziua de Vineri 30 Octombrie, st. v. pentru convocarea colegiului universitar din București, spre a alege un nou rector în locul d-lui dr. Toma Ionescu al cărui mandat a expirat.

Biroul de votare, se va constitui în ziua de Vineri 30 Oct. la orele 8 dimineața și votarea se va continua până la orele 6 d. a. (adică peste 2 zile).

La alegerea noului rector vor vota 89 de profesori cari au dreptul la vot. — Confirmarea noului rector se va face de d. Duca, ministrul instrucției publice, între 1-5 Noembrie

Al patrulea congres socialist român, s'a deschis Luni la București.

Deputatul Nic. Fleva pentru guvern

Se știe că deputatul Niculaie Fleva, cunoscut pentru popularitatea sa ca »Tribun al poporului« — a fost la începutul războiului în aceiaș tabără cu Nicu Filipescu-Take Ionescu — Const. Mille și toți ceilalți partizani ai Ententei și pentru un război contra puterilor centrale. Întâmplările de pe câmpurile de luptă însă au schimbat părerea lui Fleva, și d-sa s'a hotărât să declare în pu-

blic că aprobă politica de neutralitate urmată de guvern. Așa la întrunirea de Duminecă a Ligei pentru unitate națională, între alți oratori, a luat cuvântul și deputatul Bucureștilor, Nic. Fleva, arătându-și punctul lui de vedere și aprobând politica guvernului. Discursul lui îl vom reproduce într'un număr viitor.

România și acțiunea din Balcani

Ziarul englez »Times« publică următoarea telegramă dela corespondentul său din Petersburg: După informațiuni demne de încredere, se crede în Rusia, că România nu va lua parte în războiul din Balcani, din motive tehnice și geografice evidente.

România nu se va îndrepta contra Ententei, în cazul când Germanii nu vor fi în stare s'o silească printr'o amenințare cu arme. De aceea e necesar că puterile Ententei să trimeată în Balcani mari forțe armate, ca coaliția germano-bulgară să nu se îndrepte contra României.

Rechiziționarea metalelor în România

În urma unei ordinațiuni ministeriale, populația și întreprinderile agricole — sînt invitate să facă cunoscut autorităților militare cantitatea de metale, de orice natură, de care dispun. Ministrul de război român e autorizat să rechiziționeze îndată, o anumite cantitate de metale, în deosebi, ferul, apoi șleपुरi și alte mijloace de transport pe apă.

LUPTELE DIN APUS

— Ce spun comunicatele germane și franceze. — Frământările politice din Anglia și Franța. —

Comunicatul francez dela 7 Noiembrie anunță că la Champagne un atac cu granaie german contra pozițiilor franceze la răsărit de Mesnil — a fost respins, în Vosgi, luptele dela Chapelot au continuat și noaptea. Aeroplane germane au aruncat 8 bombe asupra portului Dunkerque. Lupte aprige de artilerie au loc la Artois, între Somme și Oise, în deosebi în jos de Tahure, și în pădurea Givenchi.

— Ministrul de război englez Kitsoner a luat parte la ultimul consiliu de miniștri francez cînd s'a desbătut situația în Orient.

— După ziarul englez »Morning Post« importante personalități politice franceze, între cari și fostul ministru Cailiaux și publicistul Estournelles de Constant, un propagator al păcii, — au fost la sfîrșitul lui Octombrie în Haaga. — Despre scopul acestei călătorii se păstrează tăcerea cea mai strictă.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— În a treia ofensivă italiană — am prins 5387 italieni, printre cari 106 ofițeri. — Zile liniștite pe frontul Isonzo. — Convocarea camerei italiene. —

Dela cartierul de presă al armatei austro-ungare vine știrea că în a treia mare bătălie dela Isonzo, am prins 5 mii 387 italieni, printre cari 106 ofițeri. Cum în luptele de apărare, de defensivă, trupele au mai puțină ocazie să facă prizonieri ca în luptele de mișcare — se poate stabili că italienii în asalturile lor au suferit mari înfringeri — dacă trupele austro-ungare cari și-au apărut pozițiile — au mai fost în stare să prindă peste 5000 italieni. — Pe câmpurile de luptă dela Isonzo, sunt munți de cadavre italiene. Încercările disperate ale italienilor de a sparge frontul austro-ungar la capul de pod Görz, au fost urmate de zile cu totul liniștite. În unele puncte de pe frontul Isonzo și Dolomiților au fost respinse atacuri italiene. Foarte vie e activitatea artileriei italiene la sud-est de Flits și în regiunea Vrsic.

Raportul lui Höfer dela 9 Noiembrie de pe frontul italian anunță:

Situația e neschimbată. Mai multe atacuri dușmane pe frontul Isonzo, la Zagora, la Col di Lana și Sief au fost respinse.

— În mod oficial se anunță din Roma că parlamentul italian a fost convocat pentru 1 Decembrie. În cercurile politice italiene circulă șvonul că se prea poate că în aceasta sesiune parlamentară, Italia să declare război Germaniei. 20 de zile va ține aceasta sesiune a parlamentului italian.

Serviți țării și vouă plasând pe interese bune banii cruțați la al III-lea împrumut de războiu.

MERSUL RĂZBOIULUI

Mari succese în Serbia: orașele Ivanjița, Aleksinaț, Leskovaț și Tetova cucerite

— Perderile generale ale serbilor se ridică la 40.000 prizonieri și 340 tunuri. — Trupele Ententei din Macedonia în defensivă. — Atacurile rusești respinse. — Perderile italienilor în a treia bătălie dela Isonzo. — Politica Greciei. — Situația la Dardanele. —

După câteva înfringeri grele la Sienikovec și Bienova, în cari rușii pe lângă mii de morți au pierdut ca prizonieri 50 ofițeri și 6000 soldați, — trupele țarului nu numai că s'au retras din acele pozițiuni dela riul Stripa în vehicule lor pozițiuni din stepele Pontihă, — ci au evacuat și toate celelalte sectoare, în care au înaintat de a lungul râului Stripa. Grosul forțelor rusești sînt concentrate la capul de pod Czartorisk și la Rafalovka.

— Știrea despre demisia ministrului de externe al Rusiei, Sasanov — este neîntemeiată. El rămâne la postul său. — La o ședință a Comisiei Dumei care se se ocupă cu budgetul ministerului de externe, Sasonov a făcut unele comunicări confidentiale despre situația în Balcani și despre politica în Balcani.

Comunicatul german dela 9 Noiembrie anunță că de pe frontul francez nu e nimic important de relatat. Încercările francezilor de a recuceri tranșeele luate de germani la Hilsenr st — au fost zădărnice.

De pe frontul rusesc, rapoartele oficiale dela 9 Nov. relatează următoarele lupte noi:

La nord de Iazloviec, pe cursul de jos al Stripei și la apus de Czartorisk, pe Stir, am respins atacuri rusești. Altfel nimic nou.

Höfer, mareșal locot.

Armata lui Hindenburg printr'un contra-atac a respins atacurile rusești la sud și apus de Riga, la apus de Iacobstad și în fata orașului Dunaburg. În noaptea de 7 spre 8 Noiembrie, detașamente dușmane au pătruns la apus de Dunaburg într'o parte strîmtă a pozițiilor noastre avansat. Prin contra atacul nostru le-am respins, lăcând prizonieri 1 ofițer și 372 soldați. La armata printului Leopold al Bavariei, au avut loc în cursul nopții în diferite locuri lupte de patrulare.

Armata generalului Linsingen într'o luptă victorioasă la nord de Komarov, pe Stir, a prins 300 ruși.

Șeful Statului major.

RĂFUIALA CU SERBIA

— Intreaga armata sîrbă în retragere.
— Perderile teribile ale Serbiei. —
300.000 soldați ai Ententei în Balcan?
— O nouă serie de localități cucerite
de armatele germane, austro-ungare
și bulgare. —

Dacă urmăm pe harta Serbiei cum s'au desfășurat până acum luptele cu sârbii, și care e teritoriul ocupat de oștirile aliate, germane, austro-ungare și bulgare — apoi vedem că frontul acestor armate se întinde astfel, dela apus, începând cu Ivanjița linia pornește de a lungul localităților Kraljevo, Trstenik, Krusevaț, Aleksinaț, Niș, Leskovaț, Vranja, Katsanic, Uesküb, Veles până la Valandova. Acum ce a mai rămas sârbilor din patria lor? Dela nord la sud, terenul în care se mai poate mișca oștirea sîrbă e de 100 klm. lungime, iar dela răsărit la apus numai de 80 klm. lățime. Cu alte cuvinte, frontul sârbesc s'a redus simțitor. Tot cercul de front pe care urmează acum luptele cu sârbii are o întindere de 300 klm., iar contactul între armatele germano-austro-ungare și cele bulgare s'a stabilit acum pe o linie largă.

După evaluările oficiale, perderile generale ale sârbilor dela începutul ofensivei din Septembrie se ridică la 40 mii prizonieri și 340 tunuri, peste 100 mii puști, 15 aruncătoare de mine, material sanitar, de căi ferate, și munițiuni în mari cantități.

Din rapoartele franceze chiar pare că luptele de până acum între trupele Ententei și cele bulgare în Macedonia — n'au prea fost fericite pentru armata anglo-franceză venită din Salonic. Ziarul parizian «Journal» anunță că trupele franceze au trecut la defensivă. Legătura cu trupele sârbești cari luptă cu disperare la Istip — nu-i încă stabilită.

Lui «Corriere della Sera» îi se telegrafiază din Salonic: Sînt indicii după care Ententa e hotărîtă să lupte cu toate energiile în Balcan. În continuă debarcă la Salonic trupe anglo-franceze și cel mai bun material de război. Se afirmă că Rusia plănuiește să trimeată un corp de expediție de 80.000 oameni care să debarce pe coasta Bulgariei. Sigur e că forțele Ententei se vor ridica la cifra de 300.000 soldați.

Guvernul sârbesc și regele Petru s'au refugiat pe teritoriul muntenegrean.

Dăm acum cele trei comunicate oficiale austro-ungar, german și bulgar dela 9 Noiembrie cu amănuntele precise despre luptele recente de pe frontul sârbesc:

La granița muntenegreană situația e neschimbată. Din trupele cari luptă în Serbia, o parte a orupat orașul Ivanjița, o altă grupă a respins pe dușman din pozițiile lui dela înălțimile drumului Ivanjița-Kraljevo.

Forțe germane au alungat pe dușman din întăriturile lui la sud de Kraljevo. La sud de Trstenik batalioanele noastre stau în luptă. Diviziile germane cari operează în regiunea

Krusevaț, înaintează la sud. Bulgarii au cucerit Leskovaț.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

La sud de Kraljevo, și la sud de Krusevaț am respins pe dușman din pozițiile lui de arîergarda. Trupele noastre înaintează mereu. Am luat cu asalt înălțimile dela Djunis, pe malul stîng al Moravei de sus. Prada de la Krusevaț s'a urcat la 30 tunuri, printre cari 10 grele, iar numărul prizonierilor s'a ridicat la peste 700.

Șeful Statului major.

Raportul bulgar comunică cu data de 7 Noiembrie:

Trupele noastre continuă urmărirea armatei sârbești bătute. Ele au ajuns pe întreg frontul rîul Morava și încep acum să-l treacă. Afară de Niș am mai cucerit în valea Moravei orașele Aleksinaț, Vlasotince și Leskovaț. În Macedonia am cucerit orașul Tetova.

Pe celelalte fronturi nimic nou.

Trofeele capturate la Niș și în împrejurimi de trupele bulgare nu-s încă înregistrate în întregime. După evaluările de până acum, prada se ridică la 42 tunuri de cetate, mii de puști, o mare cantitate de lăzi umplute cu patroane, numeroase care cu munițiuni, 700 vagoane, dintre cari 100 vagoane pentru șine strîmte, cele mai multe încărcate cu articole alimentare și cu unelte pentru tranșee, apoi multe automobile pentru povară, depozite uriase de material sanitar, printre cari 12 desinfectorie, 100.000 de cămași pentru soldați, 500 băi, 500 pompe de apă, și un mare număr de corturi. În oraș se mai află numeroase depozite militare și magazii. Mai sînt apoi risipite tunuri de câmp, mitralieze, și multe puști aruncate de sîrbi pe câmpul de luptă în jur de Niș. Prizonierii sârbi făcuți pe întregul front n'au fost încă transportați. Numai în regiunea Niș am prins peste 5000 soldați sîrbi.

Politica Greciei

Din Atena se anunță că regele Constantin ar fi declarat că dacă Venizelos și partizanii lui vor continua să facă greutatea guvernului în politica lui neutră, va proclama dictatura militară. Disolvarea Camerei nu se va face, fiindcă noui alegeri nu ar fi la locul lor acum.

TURCIA și DUȘMANII EI

— Un submarin francez încorporat în flota turcă. — Comunicatul otoman. —

Submarinul francez «Turquoise» care a fost scufundat zilele trecute în Dardanele, a fost scos la suprafață, reparat și va fi încorporat în flota turcească. Măne va avea loc solemnitatea noui numărului a submarinului și arborarea drapelului turc pe dinsul.

— După cel mai nou comunicat turcesc, artileria turcă a făcut să explodeze un depozit de munițiuni dușman la Anafonta. La Sedil Bahr e un viu foc de artilerie.

Știrile zilei

—
Când va fi pace?...

Când friptura se va face
Iarăș ca pe vremi cu untură,
Și când va scădea iar prețul
La ori-ce fel de beutură,
Când franzelele s'or face
Iar cu unt, și nu cu apă,
Când n'or mai fi ca lauri scumpe,
Nici cununile de ceapă...
Când poetul și scriitorul
O zi bună își vor face
Săturându-se din leafă,
O atunci va fi iar pace!

Satyros

Deputați români din Bucovina se întorc din Siberia

Pe timpul invaziunii rusești în Cernăuți, în luna Septembrie 1914, au fost prinși și duși ca ostatici în Rusia, deputații români Nicolae Spenul, consilierul guvernamental român, baronul N. Flondor, apoi primarul Cernăuțului, dr. Weiselberg, procurorul Lazarul, baronul, baronul Duzinkievicz, redactorul dr. Mőzel. Acum vine știrea că Rusia a eliberat pe acești ostatici, în schimbul unor prizonieri ruși eliberați de autoritățile austro-ungare. Acum personalitățile politice de mai sus din Bucovina, se întorc în patrie, prin România.

Un consiliu de miniștri ungar,

s'a ținut ieri seară în palatul ministrului prezidiu, sub președenția contelui Tisza. Au luat parte toți miniștri aflați în Budapesta. Protocolul a fost redactat de consilierul ministerial dr. Alfred v. Drasche-Lazar.

Prim ministru austriac,

contele Stürgkh, a fost primit ieri dimineață într-o audiență mai lungă de împăratul-rege.

Baronul Burrian,

ministrul de externe al Monarhiei, a plecat aseară la Berlin, pentru a se consfătuși cu conducătorul politicii externe a imperiului german

„Libertatea“

Sub direcția d-lui Nicolae Fleva a apărut un nou ziar politic sub titlul «Libertatea», care are colaborarea d-nului I. N. Teodorescu-Arghezi, ca prim redactor, și a d-lui Gola Galaction ca director literar.

Programul ziarului arată un spirit de împăcare și cumpăt, care e bine venit în atmosfera de scandal al ziarelor noastre. Aceasta atitudine dorită de lume și conducerea plină de autoritate pe care o are ziarul, îi va da, cu siguranță, o biruință deplină.

«Dreptatea», care nu uită că porcede tot din inițiativa liberalismului lui Nicolae Fleva, urează noului ziar al acestuia viață lungă și izbânditoare.

4320 locuințe goale în Budapesta, sint actualmente, după ancheta făcută de oficiul comunal. În luna Mai, numărul locuințelor goale în capitală au fost numai de 2899. — creșterea acestui număr cu încă 1421 — vadește că și greutatea traiului în Budapesta s'au mărit, mai apoi și faptul înrolării permanente sub drapel a susținătorilor de familie, și strămutarea multor familii în provincie din cauza scumpetei mari la Budapesta.

Zoltán Désy trăește?

Ziarul „Budapest” a primit o scrisoare din localitatea Szeceș, dela o doamnă Biro, care comunică, că soțul ei aflat în prinsoare rusească la Vladivostok, i-a scris că și deputatul Zoltan Désy se află în lagărul de prizonieri din Siberia. Partidul constituțional ungar a cerut ministerului de externe să se intereseze iară despre soarta lui Désy. Sint însă puține speranțe că deputatul Désy mai trăiește — căci cadavrul lui a fost recunoscut și stabilit oficial.

Pâine albă la Budapesta

Consiliul comunal din Capitala Ungariei, a hotărât să îngăduie acum și fabricarea pâinei albe. De azi, Mercuri 10 Noiembrie, brutarii au permisiunea să fabrice pe lângă pâinea de seară, pâine neagră, — și pâine albă. Prețul maximal al unui kigr. de pâine albă este de 66 fileri.

La o conferință din Stockholm,

care se va ține la 14 Noiembrie, în chestia vizitării lagărului de prizonieri și internați din Rusia, — va lua parte ca reprezentant al Crucii roșie Ungare, contele Apponyi, ca reprezentant al Austriei, baronul Spiegelfeld, președintele oficiului de sprijinire al prizonierilor de război, în fine ca reprezentant al Rusiei, senatorul Argonsov președintele oficiului rus de sprijinire a prizonierilor.

Fioroasa crimă din București

În plin centru al Bucureștilor pe str. Batiște, la întretărirea ei cu str. Cantacuzino, s'a petrecut în miezul zilei o crimă înfiorătoare. Măcelarul Florea Georgescu, mare proprietar, a fost găsit în pivnița măcelăriei sale cu capul tăiat în mai multe părți de lovitură adânci de bardă.

Crima a fost descoperită de un alt măcelar d. Moldoveanu, care venind pe la orele 11 să-și viziteze prietenul, nu l'a găsit în prăvălie.

Bănuind că Florea Georgescu este în pivnița caselor dus să-și așeze carnea cămasă nevindută, a coborât scările și a dat peste victimă în stare de agonie.

Imediat d. Moldoveanu a dat alarma și a sosit soția victimei și vecinii cari au transportat pe Florea Georgescu la spitalul Coltea. Cu toate ajutoarele date de medicii spitalului, Florea Georgescu a încetat din viață eri la orele 6 seara. Cercetările făcute de către poli-

ție au stabilit până acum că din buzunarul victimei lipsește 5000 lei în hârtii de bancă, că nu s'a găsit în interiorul pivniței și în prăvălie nici un corp delict, că crima s'a făcut după ora 10 jumătate și că criminalul după comiterea crimei, a eșit direct în stradă pe ușa principală. Atit s'a putut stabili până acum; nici un alt indiciu care să pună autoritățile pe urmele criminalului.

Soția victimei a mai destăinuit autorităților că, un măcelar de peste drum, d. Aurel Popescu, nutrea o veche ură victimei. Această mărturisire a fost confirmată și de alți informatori. Pare însă exclus ca d. A. Popescu să aibe vreun amestec în această crimă. Cu toate acestea d. Popescu a fost arestat ca bănuț. Cercetările urmează.

Dela Academia română

— *Emanciparea unei rase; — Observații geografice asupra războiului. — Comunicarea d-lui S. Mehedinți.* —

În ședința ultimă a Academiei române, d. Simion Mehedinți profesor, a făcut o foarte interesantă și originală comunicare, expunând mai multe observații geografice asupra războiului european, și scotând la iveală, în deosebi, rezultatele etnografice cari vor urma acestui război.

D. Simion Mehedinți începe prin a arăta ideea de superioritate asupra celorlalte rase, pe care o nutreau popoarele europene încă din cele mai vechi timpuri. Grecii se socoteau ca prototipul frumuseții dumnezeesti, iar concepția mozaică privea rasa albă ca pe o rasă »aleasă« de Dumnezeu pentru a stăpâni pe celelalte. Concepția aceasta, transformată într'o adevărată prejudecată, a prins rădăcini adânci în această mică peninsulă a Asiei, care este Europa noastră.

Noi ne-am considerat multă vreme ca fiind mult mai de seamă de cât rasele colorate. Am socotit tot restul pământului ca un drept ce trebuie să ne aparțină numai nouă. Ba chiar mai mult. Europeanii arătau dispreț și pentru neamuri ca cele din China, cari aveau o civilizație mult mai veche de cât a noastră.

Pe la mijlocul veacului trecut, după ce descoperindu-se forța aburilor spațiile și distanțele nu mai însemnau nimic, — europenii s'au aruncat asupra globului pământesc pentru a intra în dreptul lor, pentru a-l cuceri.

Care a fost însă rezultatul acestei expansiuni? Pentru cei interesați la cuceriri, el a fost bine înțeles, o lărgire a tuturor activităților. Dar oamenii de știință s'au desbărat încetul cu încetul de concepția »neamului ales«. Simțul despre relativitatea valorii raselor a început să se desvolte. Azi discuțiile științifice sunt unanime în a recunoaște că dacă rasele nu pot fi egale între ele, în schimb nici vorbă nu poate fi despre superioritatea unora față de celelalte. Deosebiri, da, — privilegii, nu. Și pentru a ilustra printr'un exemplu această deosebire, s'ar putea spune că între diferitele rase există inegalitatea din-

tre un copil și un bărbat. Cine poate ști ce se ascunde într'un mugure care n'a înflorit încă?

Așa dar afirmările că rasa galbenă sau rasa neagră ne sunt inferioare, sint eronate.

Un rol însemnat în direcția aceasta a dobândirii simțului critic pentru cercetarea adevăratei valori a raselor a jucat și actualul război european, în care iau parte, amestecate, tot felul de rase. În Dardanele în Belgia, pe frontul francez, e o adevărată expoziție etnografică de rase.

Care din rasele mediterane va eși deasupra în actualul război, e greu de prorocit. Rezultatul său pozitiv va fi însă emanciparea popoarelor galbene din răsăritul Asiei. Japonezii au dat semnalul încă dela războiul cu Rusia. Izgonirea de acum a germanilor arată limpede că meridianul istoriei se poate să se miște spre arhipelagul japonez.

Europa va cădea deci, în mod fatal și în curând pe planul al doilea. Aceasta nu implică însă decadența noastră. Europa va crește și va înflori și mai departe, cu minunatele sale colțuri de cultură. Deocamdată schimbarea privește popoarele latitudinare Rusia, Anglia și Franța, care în fața desvolțării rasei galbene vor trebui să-și așeze dezvoltarea lor economică pe alte temelii.

Astfel, rasa galbenă va frânge imperialismul european, și revoluția japoneză, cu toate urmările ei, va căpăta în istorie un relief mai mare chiar decât revoluția franceză.

Alex. Al. H.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilkă-ntea 31.

Ziarul nostru zilnic se află de vânzare la toate gările din ținuturile românești. Prețul 6 fileri.

Cereți-l dela vânzătorul de ziare, ori dela librăria sau tutungeria din edificiul gării.

Ajutorul de stat pe seama familiilor celor înrolați.

Prețul cu portpostal împreună numai 20 fileri.

Cuprinsul:

1. Cine este îndreptățit să primească ajutor?
2. Cine n'are drept la ajutor?
3. Cei îndreptățiți la ajutor.
3. Ajutorul zilnic pentru întreținere și chirie.
4. De când până când urmează să se plătească ajutorul?
5. Cât face ajutorul la zi pentru fiecare membru de familie?
6. Unde și cum trebuie să se ceară ajutorul?
7. Remedii de drept. — Plătirea ajutorului.
8. Plătirea taxelor când cel îndreptățit la ajutor se mută în alt sat sau oraș.

La comandă prețul esemplarelor se poate trimite și în mărci postale. Cu rambursă nimănuia nu trimitem.